

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 03-02-040/23-8868/2

Podgorica, 12.12.2023. godine

Za: MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA, Sv. Petra Cetinjskog 22, Podgorica
Gospodinu Danilu Šaranoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom

Veza: Vaš akt br. 01-040/23-10492/4 od 11.12.2023. godine

Poštovani gospodine Šaranoviću,

Povodom *Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom zakona o potvrđivanju Sporazuma o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom unapređuju se uslovi putovanja fizičkih lica sa ličnom kartom na Zapadnom Balkanu, prvenstveno pojednostavljivanjem administrativnih procedura za ulazak, tranzit, izlazak i kratki boravak u zemljama potpisnicama Sporazuma.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i Izveštaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da za implementaciju predmetnog propisa nije potrebno obezbeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, kao i da se istim ne predviđa donošenje podzakonskih akata iz kojih bi proistekle finansijske obaveze.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

Kontakt osobe:

Mirza Ćirlija, Direktorat za ekonomsko-finansijski sistem, mirza.cirlija@mif.gov.me;

Aleksandra Tošković, Direktorat za državni budžet, aleksandra.toskovic@mif.gov.me.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo unutrašnjih poslova

NAZIV PROPISA

Prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Zakonom o potvrđivanju Sporazuma o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom, koji se temelji na principima prava EU, evropskim vrijednostima i pozitivnom praksom EU, unapijeduje se dalja saradnja i nastoji se da se uzajamno olakšaju uslovi putovanja i unaprijede dobri odnosi, prvenstveno pojednostavljivanjem administrativnih procedura za ulazak, tranzit, izlazak i kratki boravak fizičkih lica na Zapadnom Balkanu.

Takođe, uzimajući u obzir Deklaraciju lidera Zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu kao i Akcioni plan za Zajedničko regionalno tržište (CRM) usvojene Samitu, a kojim je akcionim planom definisano VIII komponenti, između ostalog i „Sloboda kretanja ljudi“ koja predstavlja V komponentu istog, predviđa i zaključivanje Regionalnog sporazuma o slobodi kretanja i boravka državljana zemalja Zapadnog Balkana.

Shodno gore navedenom, a izražavajući spremnost za jačanje regionalne saradnje i uzajamnog razumjevanja, kao i uzimajući u obzir važnost slobodnog kretanja ljudi, osnovni razlog donošenja ovog zakona jeste doprinos ekonomskom razvoju i povećanju ekonomskog rasta, kao i osiguranje napretka i prosperiteta, pružajući time nezamjenljiv doprinos evropskoj perspektivi regiona.

Napominjemo, da je Crna Gora u prethodnom periodu potpisala bilateralne sporazume o putovanju sa ličnim kartama sa susjednim državama, a koje države su potpisnice i sporazuma koji je predmet ovog zakona, te u tom smislu navedeni sporazum za Crnu Goru ne predstavlja novinu u primjeni.

Kako je i prethodno navedeno, cilj sporazuma jeste unaprijeđenje dalje saradnje država Zapadnog Balkana, te razvijanje daljih dobrosusjedskih odnosa.

Takođe, potrebno je da Crna Gora, kao potpisnica Deklaracije lidera Zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu, a shodno Akcionom planu za Zajedničko regionalno tržište (CRM) usvojenom na Samitu, realizuje zaključivanje i ratifikaciju ovog Sporazuma.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Vođeni principima prava EU, evropskim vrijednostima i pozitivnom praksom EU, osnovni cilj je unaprijeđenje saradnje i uzajamno olakšavanje uslova putovanja i dobrih odnosa pojednostavljivanjem administrativnih procedura za ulazak, tranzit, izlazak i kratki boravak fizičkih lica/imalaca lične karte na Zapadnom Balkanu, a imajuću u vidu značaj koji Ugovorne strane pridaju borbi protiv organizovanog kriminala, korupcije i jačanju regionalne saradnje

Dakle, ciljevi donošenja navedenog zakona su:

- jačanje regionalne saradnje i uzajamnog razumijevanja;
- doprinos ekonomskom razvoju i većem ekonomskom rastu, investicijama i zapošljavanju na Zapadnom Balkanu;
- pojednostavljivanje administrativnih procedura kao i jednaki uslovi ulaska, tranzita, izlaska i kratkog boravka fizičkih lica/imalaca lične karte na teritoriji država potpisnica Sporazuma;
- dublja regionalna ekonomska integracija i odskočna daska ka jedinstvenom tržištu Evropske unije (EU).

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasniti preferiranu opciju?**

Uzimajući u obzir Deklaraciju lidera Zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu kao i Akcioni plan za Zajedničko regionalno tržište (CRM) usvojene na gore pomenutom Samitu, a kojim je akcionim planom definisano VIII komponenti, između ostalog i „Sloboda kretanja ljudi“ koja predstavlja V komponentu istog, predviđa i zaključivanje Regionalnog sporazuma o slobodi kretanja i boravka državljana zemalja Zapadnog Balkana, status quo opcija nije moguća.

Preferirana opcija je potpisivanje Sporazuma kako bi se definisalo sljedeće:

- uslovi međusobnog ulaska, tranzita i kraćeg boravka državljana strana potpisnica sa važećim ličnim kartama u cilju pojednostavljivanja postojećih administrativnih procedura;
- period tokom kojeg državljani strana potpisnica imaju pravo slobodnog ulaska, tranzita i boravka na teritoriji država potpisnica;
- uslovi pod kojima državljanin jedne države potpisnice može u skladu sa Sporazumom da ulazi i kraće boravi na teritoriji druge države potpisnice;
- pravo države potpisnice na ukidanje boravka na svojoj teritoriji državljaninu druge države potpisnice;
- formiranje Komisije čiji je zadatak organizovanje, koordinisanje i praćenje aktivnosti vezano za sprovođenje ovog Sporazuma.

Ne postoji drugo rješenje, osim predloženog – potvrđivanje Sporazuma.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna**

konkurencija.

- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

-Usvajanjem ovog zakona pojednostavljuju se administrativne procedure za ulazak, tranzit, izlazak i kratki boravak fizičkih lica sa ličnom kartom na Zapadnom Balkanu, te s tim u vezi, isti će uticati na fizička lica koja ulaze, izlaze ili kratko borave u zemljama potpisnicama Sporazuma, odnosno na teritoriji Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Sjeverne Makedonije i Albanije. Navedenim Sporazumom će se dalje unaprijediti saradnja država Zapadnog Balkana, kao i razvijanje daljih dobrosusjedskih odnosa. Takođe, u prethodnom periodu Crna Gora je potpisala bilateralne sporazume o putovanju sa ličnim kartama sa susjednim državama, a koje države su potpisnice i sporazuma koji je predmet ovog zakona, te u tom smislu navedeni sporazum za Crnu Goru ne predstavlja novinu u primjeni.

-Primjena ovog propisa neće izazvati troškove građanima u privredi, naročito malim i srednjim preduzećima)

-Nema troškova.

-Nema uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu.

-Predmetni Sporazum, odnosno Zakon o potvrđivanju ovog Sporazuma, neće dovesti do stvaranja biznis barijera.

Napominjemo, da Crna Gora, već ima zaključene bilateralne sporazume o prelasku državne granice sa ličnim kartama, sa državama potpisnicama ovog Sporazuma, koji su u primjeni, te da u smislu navedenog, ovaj Sporazum ne može proizvoditi troškove.

Nije korišćena niti jedna metodologija prilikom obračuna finansijskih izdataka-prihoda.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Za primjenu ovog zakona, odnosno Sporazuma nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva, niti se istim predviđa donošenje podzakonskih akata iz kojih bi proistekle finansijske obaveze.

Takođe, iz primjene navedenog zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

S obzirom na pitanja koja se odnose na ostvarivanje prihoda za budžet Crne Gore, napominjemo, a kako smo već naveli, da primjena ovog zakona neće uticati na budžet Crne Gore, imajući u vidu da Crna Gora već duži vremenski period primjenjuje bilateralne sporazume o putovanju i boravku sa ličnim karta, potpisane sa državama u okruženju, a koje su potpisnice i navedenog Sporazuma o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom, te u tom smislu, odnosno smislu primjene, ovaj Sporazum ne predstavlja novinu u paksi.

Sa tim u vezi, nije korišćenja metodologija u cilju obračuna finansijskih izdataka/prihoda, niti je bilo sugestija od strane Ministarstva finansija na nacrt/prijedlog navedenog zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

U izradi Prijedloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom, eksterna ekspertska podrška nije korišćena, imajući u vidu da je u pitanju akt o kojem su se strane ugovornice međusobno usaglasile.

Imajući u vidu da je riječ o potvrđivanju Sporazuma, kao ni obavezu uključivanja javnosti, nijesu konsultovane zainteresovane strane odnosno nije bilo javne rasprave.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Nema prepreka za sprovođenje propisa, potrebno je kontinuirano jačanje saradnje između država potpisnica Sporazuma.

Nije potrebno preduzimati dodatne mjesre za sprovođenje ovog propisa, s obzirom da, kako smo napomenuli, država Crna Gora ima zaključenje bilateralne sporazume sa državama potpisnicima ovog Sporazuma, za kretanje i prelazak državne granice sa ličnom kartom, a koji sporazumi se već primjenjuju u dužem vremenskom periodu.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su broj građana koji su ušli i kratko boravili sa ličnom kartom zemalja potpisnica na teritoriji Crne Gore.

Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno Uprava policije vršiće monitoring propisa, u dijelu koji se odnosi na ulazak, tranzit i kratki boravak državljana zemalja potpisnica Sporazuma, shodno odredbama ovog Sporazuma.

Datum i mjesto:

Podgorica, 11. decembar 2023. godine

MINISTAR
Danilo Šaranović